

РАЗПОРЕЖДАНЕ

№ 20981

гр. София, 15.02.2023 г.

СОФИЙСКИ РАЙОНЕН СЪД, 175 СЪСТАВ, в закрито заседание на петнадесети февруари през две хиляди двадесет и трета година в следния състав:

Председател: ПЕТЪР ИВ. МИНЧЕВ

като разглежда докладваното от ПЕТЪР ИВ. МИНЧЕВ Гражданско дело № 20231110101536 по описа за 2023 година

Съдът е сезиран с искова молба с вх. № 6791 от 11.01.2023г., подадена от главен публичен изпълнител при ТД на НАП – гр. София срещу „Евро-Николай Пирков“ ЕООД и „Румен Петров и Ко“ ЕООД, с която е предявен конститутивен иск с правно основание чл. 216, ал. 1, т. 6 ДОПК за обявяване за недействителни по отношение на държавата на сключените между ответниците на 29.06.2020г. три броя договори за покупко-продажба на моторни превозни средства с предмет лек автомобил „Мерцедес Е 220Д“ с рег. № СВ3870КН, товарен автомобил „Дачия Докер“ с рег. № СВ7102ВК и товарен автомобил „Мерцедес Вито 108 ЦДИ“ с рег. № СА23 59ТС. В условията на евентуалност е предявен осъдителен иск с правно основание чл. 57, ал. 2 ЗЗД за осъждане на ответниците да заплатят цената на предмета на сделките в случай, че се окаже, че моторните превозни средства са унищожени или повредени след прехвърлянето, както и в случай, че не могат да бъдат открити.

По отношение на осъдителния иск в исковата молба се сочи, че последицата от обявяването на недействителността на разпоредителните сделки била взаимната реституция на престациите по сделките на основание чл. 55, ал. 1, пр. 3 ЗЗД. Макар че задълженото лице дължало връщане на предмета на договора в натура, в случай че това било невъзможно, нормата на чл. 57, ал. 2 ЗЗД предвиждала възможност за възстановяване стойността на дължимата вещ, от която стойност държавата щяла да се удовлетвори.

С допълнение към исковата молба от 10.02.2023г. ищецът е уточнил, че ответници по иска по чл. 57, ал. 2 ЗЗД са и двете дружества-ответници по главния иск. Ищецът развива съображения, че искът по чл. 216, ал. 1, т. 6 ДОПК обезпечавал изпълнението върху моторните превозни средства, поради което последните били негов предмет. В случай, че главният иск бъде уважен, искът по чл. 57 ЗЗД осигурявал възможност на държавата, при условие, че настъпят неблагоприятни последици, засягащи длъжниковото имущество, да има възможност да се удовлетвори от тяхната равностойност към момента на сключване на увреждащите сделки. В допълнение излага, че целта на иска била да се предотвратят последващите увреждащи действия докато трае процесът за обявяване на недействителността.

Съдът, като взе предвид изложените в исковата молба и допълнението към нея твърдения, намира, че предявеният осъдителен иск с правно основание чл. 57, ал. 2 ЗЗД е процесуално недопустим по следните съображения.

Искът по чл. 216, ал. 1, т. 6 ДОПК е конститутивен и представлява разновидност на Павловия иск, уреден в чл. 135 ЗЗД. Негов предмет е обявяване за недействителни по отношение на държавата на правните сделки, които увреждат правото на държавата да

удовлетвори своите публични вземания от стойността на отчужденото имущество. Правата последица от уважаването на иска е относителна недействителност /непротивопоставимост/ на атакуваните сделки по отношение на държавата, а не тяхната нищожност, унищожаемост или разваляне. Относителната недействителност позволява на държавата да пристъпи към изпълнение по отношение на предмета на прехвърлителните сделки независимо прехвърлянето на тяхната собственост. Обявяването на сделките за относително недействителни не води до реституция на престациите по тях на основание чл. 55, ал. 1, пр. 1 или пр. 3 ЗЗД, тъй като сделките са правновалидни и обвързват страните по тях. Уважаването на иска не води и до възникване на право на държавата да получи фактическата власт върху моторните превозни средства – предмет на атакуваните сделки. Всъщност предмет на иска са единствено увреждащите кредитора сделки, а не и владението върху вещите, които са били отчуждени.

Същевременно осъдителният иск по чл. 57, ал. 2 ЗЗД е алтернатива на задължението на ответника да предаде фактическата власт върху дадена вещ, възникваща при установяване по делото на специалните законоустановени условия за това – вещта да е погинала, изгубена или отчуждена. От систематичното тълкуване на двете алинеи на чл. 57 ЗЗД следва, че искът за присъждане равностойността на вещта е евентуален спрямо иска за предаване на нейното владение. Този извод следва и от специалната норма на чл. 521, ал. 2 ГПК, която предвижда изпълнение върху равностойността на вещта като заместител на принудителното изпълнение на непаричното задължение за нейното предаване. В този смисъл единствено ако главният иск е за предаване на владението върху вещта и той не може да бъде уважен поради настъпилите изменения на вещта, би могло да се сбъдне вътрешнопроцесуалното условие за разглеждане на иска по чл. 57, ал. 2 ЗЗД. Конститутивният иск по чл. 135 ЗЗД, респ. чл. 216 ДОПК не удовлетворява това изискване, защото /както беше посочено/ неговият предмет е единствено непротивопоставимостта на отчуждителните сделки, а не предаване на кредитора на владението върху техния предмет. Ето защо въпросът дали вещите, за които са сключени сделките, са унищожени, изгубени или отчуждени, е без значение за основателността на иска. Този въпрос изобщо не подлежи на разглеждане, респ. на установяване в производството по главния иск. Ако вещите бъдат унищожени или изгубени след налагането на запора, извършилото деяние лице носи наказателна отговорност в съответствие с нормата на чл. 451 ГПК, а ищецът може да претендира обезщетение от това лице за причинените му вреди в размер на равностойността на вещите към момента на деянието. Що се касае до отчуждаването им, в случай че вещите са повторно отчуждени и тази нова сделка е противопоставима на кредитора, то редът за защита срещу нея е отново чрез иск за относителна недействителност, както е уточнено с т. 3 от Тълкувателно решение № 2/2017г. на ОСГТК на ВКС. Следователно, доколкото предмет на главния иск не е предаване на фактическата власт върху моторните превозни средства на ищеца, то за ищеца-кредитор не би могло да възникне правото да иска присъждане на тяхната равностойност и не би могло да се сбъдне вътрешнопроцесуалното условие за разглеждане на евентуалния иск.

Предвид гореизложеното, предявеният осъдителен иск с правно основание чл. 57, ал. 2 ЗЗД е процесуално недопустим и исковата молба следва да бъде върната в тази част.

Така мотивиран, съдът

РАЗПОРЕДИ:

ВРЪЩА исковата молба с вх. № 6791 от 11.01.2023г., подадена от главен публичен изпълнител при ТД на НАП – гр. София срещу „Евро-Николай Пирков“ ЕООД и „Румен Петров и Ко“ ЕООД **В ЧАСТТА** по предявения осъдителен иск с правно основание чл. 57, ал. 2 ЗЗД за осъждане на ответниците да заплатят на ищеца равностойността на описаните моторни превозни средства, в случай че се установи тяхното унищожаване или изгубване.

Разпореждането подлежи на обжалване с частна жалба пред Софийски градски съд в

едноседмичен срок от връчването му на ищеца.

Съдия при Софийски районен съд: _____